

_Na úvod

Voľba budúcej profesie a s tým súvisiaci výber vysokej školy je jedným z dôležitých životných rozhodnutí.

- Oplatí sa ísť vôbec na výšku?
- Podľa čoho si vybrať?
- Čo je dôležité zistiť pred tým, než sa rozhodneš?
- Akých ľudí budú zamestnávateľi na Slovensku chcieť o rok, dva, desať?

PETER PAŠKA
personálna agentúra Proact People

„Pri výbere školy by mal mať jasnú predstavu o uplatnení na trhu práce, aby sa nestalo, že po úspešnom absolvovaní vysokoškolského štúdia človek zistí, že študoval odbor, s ktorým sa nevie uplatniť v praxi - a neostáva mu nič iné, iba sa pozrieť po rekvalifikačných kurzoch.“

AJ TEBE BEHÁJ HLAVOU PODOBNÉ OTÁZKY?

V tejto brožúre nájdete základné informácie, ktoré ťa nasmearujú, ukážu ti, na čo sa sústrediť a na čo určite nezabudnúť. Buď hladný po informáciách, hľadaj ich online aj offline...

Aké informácie potrebujem?

- Aké smery ma môžu v budúcnosti baviť?
- Ako sú škola, učitelia a študenti prepojení na prax?
- Aký je obsah a spôsob výučby?
- Ako sa absolventom darí na trhu práce?

„Chcem vedieť o možnostiach kariérneho postupu v daných odvetviach (ako sa prepracovať vyššie, čo robiť viac), o uplatnení po škole.“

„Zaujímá ma náročnosť povolania, šance uplatniť sa v danom odvetví, plat, aké sú najlepšie predpoklady pre dané povolanie.“

Kde ich nájdem?

- Na webe - webové stránky vysokých škôl, štatistiky
- Na vysokej škole - dni otvorených dverí a prednášky
- V kariérnych centrách, na kariérnych podujatiach a veľtrhoch
- Doma, na tvojej škole, u známych

Univerzálne odpovede neexistujú, musíš nájsť tú svoju. **Urob si vlastný prehľad!**

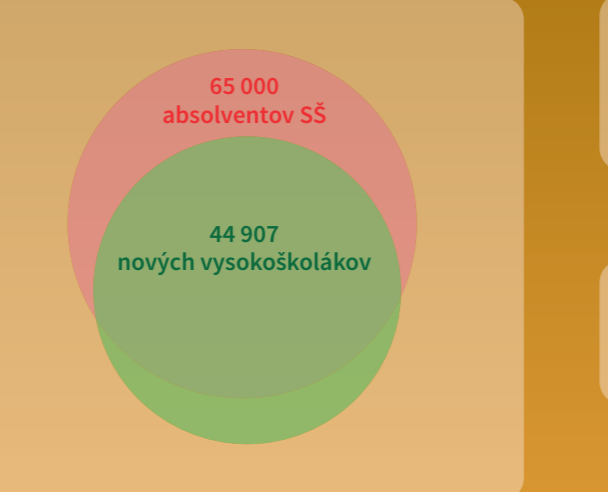

_Som stredoškolač, čo ďalej?

VEDEL SI, ŽE...

Strednú školu v roku 2013 skončilo približne 65 000 absolventov. Na externé a denné štúdium vysokej školy na Slovensku sa v roku 2013 spolu zapísalo 44 907 študentov.

Podľa prieskumov majú vysokoškolsky vzdelaní ľudia vyššie mzdy ako stredoškolsky vzdelaní ľudia, a to v niektorých profesiách až o 45%.

„Počas univerzitného štúdia človek postupne spoznáva svojich učiteľov a školiteľov, získava cenné kontakty, z ktorých bude nasledujúce roky žiť. Neskôr už pokračuje v spolupráci so svojou generáciou.“
Martin Plesch, vedecko-výskumný pracovník SAV

„VŠ mi dala najmä systém práce, dobrú jazykovú prípravu a kontakty. Či na pedagógov, alebo na spolužiakov, budúcich kolegov.“
Slavomír Pjatak, dopravný pilot

„VŠ mi dala teoretické základy, ktoré využívam doteraz. Odvtedy som bol ešte na graduate school (MBA) a neprestal som sa vzdelávať pomimo.“
Pavol Varga, CEO Dell Austria & Slovakia

_Podľa čoho si vybrať povolanie?

VEDEL SI, ŽE...

Podľa prieskumu profesia.sk hlavne absolventi fakúlt zameraných na ekonomiku, spoločenské vedy, prírodné vedy, filozofiu, pedagogiku, zdravotníctvo, teológiu, šport sa často zamestnávajú v oblastiach, ktoré s ich vzdelaním vôbec nesúvisia.

CHCEŠ SA TOMU VYHNÚŤ?

- Rozmýšľaj nad tým, čo ťa baví
- Rozšír si svoje obzory aj o iných odvetviach, o ktorých si doteraz neuvažoval
- Zisti si viac informácií o profesiách, ktoré ťa majú šancu baviť
- Nerozhoduj sa príráchlo a bez dostatočných znalostí

„Vybrala som si školu podľa jej reputácie v odbore a fakultu, ktorá v tom čase mala prijímacie pohovory až z dvoch jazykov. Moja voľba bola veľmi pragmatická. Ekonomika a manažment vám otvára milión možností uplatnenia sa.“
Petronela Zainuddin, pionierka kreatívneho vzdelávania, Good Morning Creativity

„Orientácia na informačné technológie bola z hľadiska mojich schopností a preferencií určite správna a volil by som ju opäť. Znovu by som si vybral tiež najlepšiu (aj keď najťažšiu) školu v danom odbore. Ak by som mohol odporučiť ďalšie kritérium, určite by to bola možnosť zapojiť sa priamo na škole do riešenia spoločných projektov s vývojovými alebo výrobnými organizáciami.“
Marián Marek, generálny riaditeľ PosAm

_Oplatí sa ísť študovať do zahraničia?

VEDEL SI, ŽE...

Podľa ústavu informácií a prognóz školstva, len približne 50% študentov slovenských vysokých škôl je spokojných so študijným programom. Spokojnosť bola meraná z hľadiska osobnostného rozvoja a budúceho uplatnenia.

KDE V ZAHRANIČÍ JE TO LEPŠIE?

Aj keď niektoré krajiny dosahujú všeobecne lepšie hodnoty spokojnosti (napr. severské krajiny), tak je veľmi dôležité sa vždy pozerieť na konkrétnu školu. V každej krajine sú totiž vysoko nadpriemerné ale aj silne podpriemerné školy. Viacero organizácií publikuje rebríčky kvalitných škôl.

DÁ SA ÍSŤ DO ZAHRANIČIA AJ ZO SLOVENSKEJ VŠ?

V súčasnej dobe už veľká väčšina slovenských vysokých škôl umožňuje výmenné pobyty na semester alebo prípadne aj na celý školský rok. Asi najpopulárnejším takýmto programom je Erasmus fungujúci v rámci Európy. Z niektorých vysokých škôl sa do zahraničia dostane dokonca každý druhý študent.

DÁ SA ZVÝŠIŤ SPOKOJNOSŤ AJ NA SLOVENSKEJ?

Určite to môžeš ovplyvniť výberom kvalitnej vysokej školy.

„Ak si chce absolvent vybrať zaujímavú prácu, tak musí byť iní ako ostatní absolventi. Vždy zaujmú vlastné projekty, odborná práca popri škole, stáž na zahraničnej univerzite, jazyky - okrem angličtiny aj nemčina, absolvované on-line školenia.“
Slavomír Bača, Mentor Partners /robime.it

„Dostala som sa do medzinárodnej komunity ľudí a mohla som spoznať veľa nových kultúr. Čo sa týka štúdia, veľmi sa mi páčilo, že bolo naozaj ťažké - dôslednejšia výučba, dôraz na kritické samostatné myslenie, tvorivosť a akademickú čistotu. Mohla som stráviť 24 hodín denne za knihami a stále som sa mohla učiť viac, stále bolo kam napredovať.“
Miroslava Rusnoková, LEAF

_Čo je dôležité robiť popri štúdiu na VŠ?

Čo je super mať v CV, keď absolvuješ VŠ?

Preukázať úspešné, ideálne dlhodobé, zapojenie v jednej alebo aj viacerých z nasledovných oblastí:

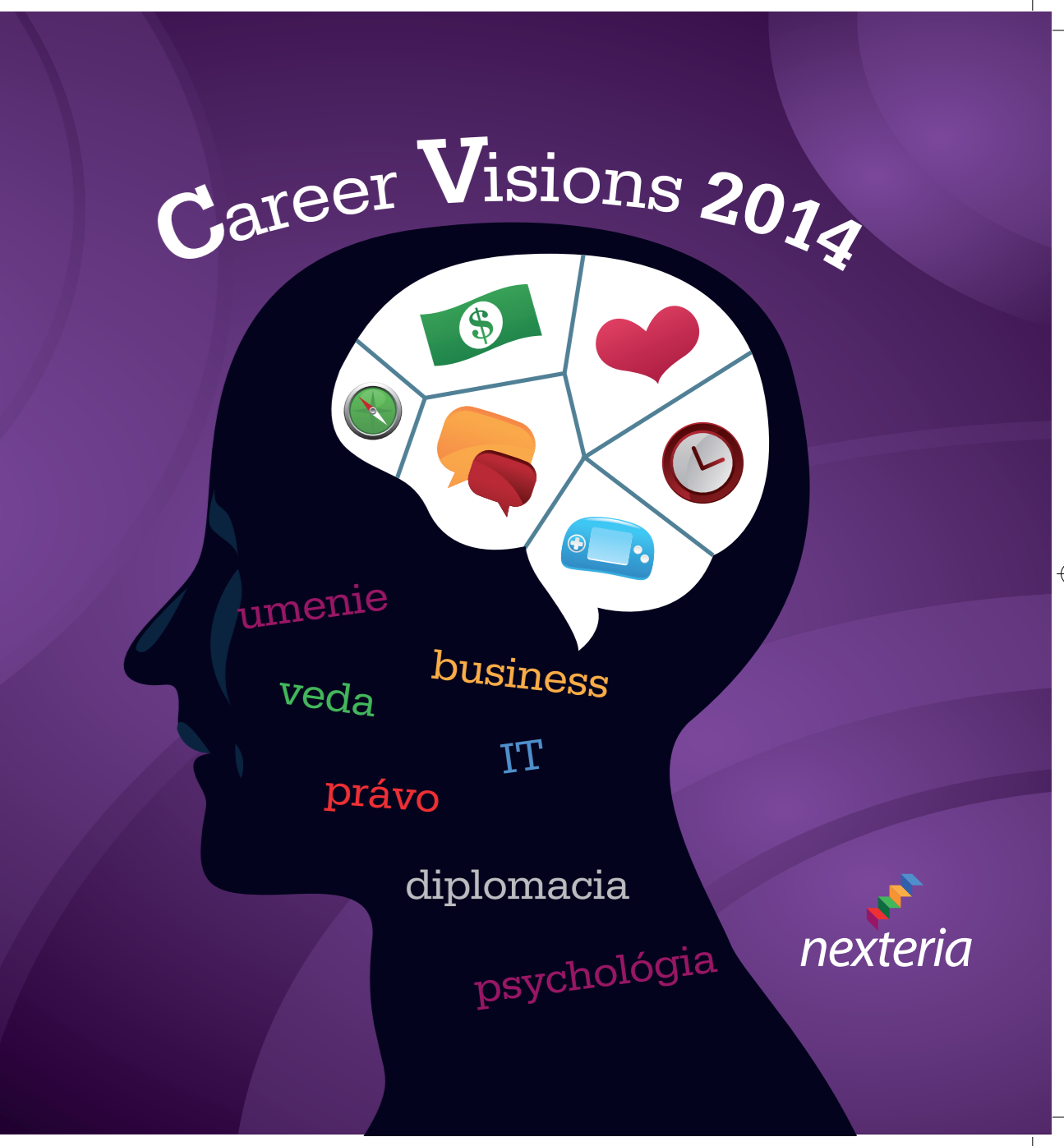
- **ŠPORTOVÉ ÚSPECHY** ukazujú, že máš disciplínu a drive
- **ZAPOJENIE V NEZISKOVÝCH ORGANIZÁCIÁCH** ukazuje, že máš chuť robiť niečo navyše
- **KOMUNITNÉ PROJEKTY** ukazujú na leadership a cit pre komunitu
- **PRAX V OBLASTI BLÍZKEJ TVOJMU OBORU** ukazuje, že si získal cenné prvotné skúsenosti

AKÝ X FAKTOR ZAMESTNÁVATELIA U UCHÁDZAČOV HĽADAJÚ? NA ČO SA TREBA PRIPRAVIŤ?

„Pre mňa na prvom mieste je odvaha - keď nečakám, že to, ako mám žiť a fungovať, mi niekto povie alebo odporúčam, ako to robia ostatní, ale rozmýšľam, čo dáva zmysel a ako to cítim, že nejdem nevyhnutne cestou istoty. Takže toto je pre mňa taká prvá hodnota, ktorú hľadám. Nejaký ten podnikateľský duch - duch napredovania a premýšľania by tam mal byť prítomný.“
Richard Marko, CEO Eset

„Správne nastavenie a zapálenie, taký ten hlad stále zlepšovať to, čo robím a zvedavosť - že nechcem celý život sedieť na 1 stoličke a chcem skúsiť viacero vecí. Podporujeme, keď sa ľudia chodia pýtať o prepáčenie, nie o povolenie - keď skúšajú nové veci. Nie správať sa hlúpo a nezodpovedne, ale správať sa tak, že skúšam nové cesty a urobím pri tom chybu, tak sa z nej poučím a idem ďalej.“
Igor Vida, CEO Tatra banka

„U nás v Google sa podnikavosť nosí a dokonca niekedy, keď beriem ľudí na vyššie pozície, tak je to jedna z podmienok, mať takúto skúsenosť. Hľadáme u ľudí vodcovstvo, problem solving, relevantné vedomosti, a to potom niečo, čo je viazané na kultúru spoločnosti, čo my definujeme ako googliness - do neho by som zaradil hodnoty ako odvaha, drive a práca pre komunitu okolo seba.“
Rastó Kulich, Country Manager Google Slovakia

Ak máš v hlave ďalšie nezodpovedané otázky, Nexteria pre teba chystá kariérne podujatia!

Príd sa porozprávať s odborníkmi z praxe z rôznych oblastí osobne, získaj cenné rady od skúsenejších profesionálov, zaži jedinečnú atmosféru a stretni sa s ďalšími stredoškólakmi, ktorí sa hľadajú rovnako ako ty. Neseď doma, poď sa pýtať a dozvedieť!

Viac informácií o pripravovaných akciách na www.nexteria.sk

Sme nezávislé združenie ľudí, ktorých spája zodpovednosť a odvaha meniť Slovensko k lepšiemu. Veríme, že vzdelávanie a príprava novej generácie slušných a schopných mladých ľudí je kľúčom k zlepšeniu. V zameraní aktivít kladíme dôraz na 3 oblasti rozvoja osobnosti mladého človeka - formovanie hodnôt, rozvoj expertízy a budovanie vzťahov. Aktivity realizujeme pre 3 cieľové skupiny - deti, ktoré si budujú základné zručnosti a hodnoty, študenti, pripravujúci sa na vstup do praxe, a mladí lídri, ktorí časom budú formovať kľúčové oblasti spoločnosti.

_IT_

MARIÁN MAREK
generálny riaditeľ IT firmy PosAm

„Predovšetkým je dôležité zvládnuť všetky témy, ktoré sú na vysokej škole preberané, spolu s tým si vybrať jednu konkrétnu oblasť, získat v nej hlboké znalosti a praktickú skúsenosť. Takto pripravený absolvent má veľkú šancu získať dobre platené miesto.“

MICHAL TRUBAN
zakladateľ a CEO WebSupport

„Jednoznačne by som počas štúdia robil na svojich vlastných hobby projektoch, ktoré ma bavia. Pritom sa najviac človek naučí, nemusí sa spoliehať, že mu niekto zabezpečí prax a je veľká šanca, že ten hobby projekt vyústi do nového Google alebo Facebook-u a potom sa nebude potrebovať zamestnať.“

60%	21%	37
pracovná pozícia	priemerná mzda	
Vývojár IT	absolventi	1 290 €
	všetci	1 752 €
Špecialista databáz	absolventi	1 147 €
	všetci	2 021 €
Analytik, sieťar	absolventi	1 115 €
	všetci	1 785 €

Právnik

MARTINA MAŇUROVÁ
advokát, Kinstellar s.r.o.

„Nároky na čerstvých absolventov sa v posledných rokoch ešte zvýšili. Vysoká úroveň znalosti právnej terminológie minimálne v jednom cudzom jazyku je samozrejmosťou. V praxi je dôležité teoretické vedomosti aplikovať na reálne potreby klientov a vidieť veci v širších súvislostiach ("big picture").“

JOZEF SEMANČÍN
partner, SEMANČÍN POLÁČEK s.r.o.

„Súčasný trh nepodporuje prístup generálnych právnikov, skôr právnikov, ktorí sa zameriavajú na určité oblasti a vďaka špecializácii dokážu efektívne poskytovať špičkové právne poradenstvo. Ideálne je pred nástupom do praxe absolvovať aspoň jednoročný štúdium na univerzite v zahraničí.“

100%	20%	37
pracovná pozícia	priemerná mzda	
Právnik	absolventi	910 €
	všetci	1 463 €

Inžinier

SLAVOMÍR PJATAK
dopravný pilot, Travel Service Airlines

„Je dôležité neustále pracovať na sebe. Vždy urobiť niečo extra, čo ma posunie oproti ostatným o krok ďalej. Veriť samému sebe, a aj napriek čiastočným neúspechom sa nevzdať. S úsmevom naplniť charizmu v sebe.“

DANIEL ZVERKO
manažér, AUDI Q7

„Čerstvému absolventovi v odbore by som určite poradil samoštúdium - mať stály hlad po nových znalostiach a určite ísť aspoň na 1 rok do zahraničia. A samozrejme zlepšovať znalosť cudzích jazykov.“

66%	19%	42
pracovná pozícia	priemerná mzda	
Strojár	absolventi	899 €
	všetci	1 360 €
Stavebník	absolventi	850 €
	všetci	1 200 €
Elektroinžinier	absolventi	981 €
	všetci	1 382 €

Technológ

MILAN POLČA
U.S. Steel Košice

„Nedostatok kvalitných mladých ľudí kvári prakticky všetky technické odbory ako elektrotechnika, strojárstvo či materiálové inžinierstvo. Nepotrebuje masu, ale top kvalitu. Inak nedokážeme čeliť dlhodobým výzvam.“

KAROL VÖRÖS
Západoslovenská energetika

„Ak chcete v budúcnosti robiť užitočnú, zodpovednú a zaujímavú prácu a baví vás technika, choďte ju študovať. Práca energetika je často neviditeľná pre verejnosť, avšak vďaka nej vám doma svieti svetlo, nabíja sa mobil, vysielajú TV. Maličkosti, ktoré sú pre modernú spoločnosť prirodzenosťou, ale aj predpokladom jej fungovania. Študujte techniku, tvarujte budúcnosť.“

73%	24%	43
pracovná pozícia	priemerná mzda	
Technológ v priemysle	absolventi	917 €
	všetci	1 523 €
Špecialista v hutníctve	absolventi	1 027 €
	všetci	1 578 €
Energetik	absolventi	1 124 €
	všetci	1 587 €

Zdravotník

RUDOLF PORUBAN
detský kardiochirurg

„Dobrym lekárom sa stane človek, ktorý má veľa trpezlivosti, pevnú vôľu nad knihami, aspoň trochu talentu a kúsok šťastia. Na to, aby tieto veci využili, potrebuje niekoho, kto ho bude podporovať. Preto si myslím, že viac ako si vybrať odbor v medicíne je dôležité nájsť si mentora v príslušnej oblasti.“

PAVOL VESELÝ
očný chirurg, klinika VESELÝ

„Vysoká škola ma naučila spoľahnúť sa sám na seba. Študoval som preto, lebo som ja sám chcel a moje výsledky boli také ako som sa intenzívne pripravoval. Okrem toho ma naučila pracovať s odbornou literatúrou a dokonale predstavila ľudské telo, jeho fungovanie, choroby a iné tajomstvá. Praktická príprava nebola, bohužiaľ, až na takej úrovni ako teoretická.“

66%	21%	43
pracovná pozícia	priemerná mzda	
Lekár	absolventi	1 098 €
	všetci	1 509 €
Farmaceut	absolventi	1 088 €
	všetci	1 246 €
Zdravotná sestra	absolventi	779 €
	všetci	918 €

Učiteľ

ALEXANDER JAKUBČO
učiteľ, finalista Zlatý Amos Slovenská republika

„Byť učiteľom je pre mňa pocta, som na to nesmierne hrdý. Učiteľom nedokáže byť hocikto, na schopnosť vyučovať nepostačuje byť múdry, mať mimoriadny IQ alebo EQ. Musí to byť človek, ktorý dáva do tejto práce svoje srdce nie ruky a chrbát.“

ANEŽKA MARKOVÁ
učiteľka, Teach for Slovakia

„Pre mňa je pri učení dôležitý individuálny prístup, viera v žiaka a neustála myšlienka na to, že každé dieťa potrebuje byť milované. Vzdelávať dieťa a podnecovať, aby sa sebarealizovalo svojím spôsobom ako individuálna bytosť, ktorá svojou jedinečnosťou môže očariť všetkých.“

82%	10%	45
pracovná pozícia	priemerná mzda	
Učiteľ VŠ	absolventi	834 €
	všetci	1 096 €
Učiteľ MŠ, ZŠ a SŠ	absolventi	604 €
	všetci	814 €

Ekonom

IRMA CHMEĽOVÁ
zakladateľka a CEO ProSenior

„Podnikanie je dnes lákavou možnosťou pre mladých ľudí. Nebojte sa o svojom podnikateľskom nápadе rozprávať, počúvajte názory ľudí, zisťujte, čo ich trápi. Skúste nájsť tému blízku vášmu srdcu, pretože s ňou možno budete vstávať aj zaspávať a bude sa vám o nej aj snívať. Odvaha a pripravenosť sú kľúčové atribúty úspešných podnikateľov.“

MICHAL KITKO
produktový analytik, Slovenská sporiteľňa

„Ekonomia a manažment je široký pojem. Lákajú vás analýzy, marketing, sales či projektový manažment? Budujte si svoju core competence čím skôr. Tiež nenechajte zakrpatieť svoje existujúce zručnosti. Proaktivita, chuť pýtať si spätnú väzbu a pracovať na sebe rozhodujú medzi dvoma podobnými kandidátmi.“

44%	17%	43
pracovná pozícia	priemerná mzda	
Účtovník	absolventi	989 €
	všetci	1 024 €
Marketing	absolventi	1 041 €
	všetci	1 469 €
Ekonom	absolventi	922 €
	všetci	1 483 €

Finančník

MARTIN FILKO
riaditeľ Inštitútu finančnej politiky MF SR

„Zistite si čo najviac informácií o predmetoch a učiteľoch na škole, o uplatnení absolventov. Poradte sa s rodičmi, ak môžete, aj so súčasnými študentmi. Navštívte zapár škôl, ktoré zvažujete, nasávajte atmosféru. A potom sa rozhodnite pre vzdelanie v tom, v čom ste dobrí, a čo vás veľmi bavi.“

RADOSLAV TAUSINGER
Private Equity Investor

„Každý človek si buduje svoje meno od začiatku kariéry, preto sa treba dvojnásobne snažiť hneď v prvých rokoch po škole. Finančný sektor je náročný v tom, že sa vyžadujú dlhšie pracovné časy a vysoké nasadenie. Na druhej strane sa ale absolventi veľmi rýchlo učia a majú šancu na rýchly rast.“

54%	21%	38
pracovná pozícia	priemerná mzda	
Analytik	absolventi	1 194 €
	všetci	1 687 €
Finančný poradca	absolventi	1 181 €
	všetci	1 849 €
Trader - bankové produkty	absolventi	965 €
	všetci	1 243 €

Legenda k tabuľkám o mzdách

- ABSOLVENT** - priemerná hrubá mzda zamestnancov s VŠ 2. stupňa vo veku od 23-27 rokov
- VŠETCI** - priemerná hrubá mzda zamestnanca s VŠ 2. alebo 3. stupňa
- podiel zamestnancov s VŠ vzdelaním 2. stupňa na tejto pozícii
- podiel nepravidelnej zložky mzdy na základnej mzde
- priemerný vek na danej pozícii